

Vysvetlenie informácií uvedených v oznámení a v súťažných podkladoch

Obstarávateľ:	Slovenské národné múzeum
Názov predmetu:	Obnova hradu Krásna Hôrka a revitalizácia bezprostredného okolia hradu
Číslo spisu:	SNM-BET-NDL-2021/68
Dátum doručenia žiadosti:	11.01.2022 10:04
Dátum zverejnenia vysvetlenia:	20.1.2022
Poradové číslo:	16

Otázka č. 1:

V súhrnnej technickej správe sa uvádza

Pomalšia postupná obnova tradičnými technológiami a postupmi s použitím tradičných a k dobe vzniku konštrukcie príslušných materiálov **so sledovaním dopadu dielčích prác (sledovanie vlhkosti konštrukcií, sledovanie posunov konštrukcií/úsekov stavby v rámci statických pozorovaní a pod.)** s následným spresnením ďalších postupov je najvhodnejšou formou obnovy historickej architektúry.

Otázka: Žiadame spresniť požiadavku projektovej dokumentácie o rozsah a technológiu sledovania objektových zmien, ktorú obstarávateľ bude požadovať. Doplní obstarávateľ výkaz výmer o požadované merania ?

Odpoveď č. 1:

Citovaná pasáž Sprievodnej/súhrnnej technickej správy je vo svojej podstate preambulou, oboznamujúcou zhotoviteľa s celkovým zámerom, s ktorým bola projektová dokumentácia vypracovaná. Konkrétna pasáž upozorňuje na metódu prístupu k obnove historických budov, ktorá vychádza z medzinárodných chárt, ktoré sa aj Slovenská republika zaviazala dodržiavať a ktoré boli prevzaté aj do súvisiacich technických noriem - je nutné postupovať v súlade so zásadami minimalizácie intervencií (metóda minimálneho zásahu do pamiatky v súlade s STN ISO 13822, resp. s Chartou ICOMOS: „*ICOMOS Charter – Principles for the Analysis, Conservation and Structural Restoration of Architectural Heritage*“, 2003 a pod.).

Pre účely tohto postupu sa „sledovaním dopadu dielčích prác“ a ich vyhodnotením s následným spresnením postupov rozumie postup, ktorý je bežný v európskych normách – tzv. „assessment“, ktorý označuje súhrn všetkých činností, potrebných na overenie a posúdenie spoľahlivosti existujúcej konštrukcie, adekvátne jej materiálóvemu/technickému riešeniu, pamiatkovej hodnote a aktuálnemu technickému stavu – a vyhodnotenie voči želanému stavu, ktorý je možné považovať ako cieľový za existujúcich podmienok (vnútorných aj externých), z čoho vyplynie návrh ďalších opatrení, resp. zmena požiadavky na cieľový stav. Keďže pri rozsiahlom, niekoľko storočí vznikajúcom komplexe budov na neznámom podloží (krasový vápenec bez možnosti trasovania podzemných prasklín a toku podzemných vôd) nie je možné vopred určiť všetky postupy, odvolávame sa na „Všeobecné poznámky“ v rámci Sprievodnej správy k projektu RPD ku stavebným objektom SO 01B a SO 01C – Dolný a Stredný hrad; konkrétne pasáž:

„pred započatím akýchkoľvek prác vrátane čistenia bude realizovaná obhliadka celej konštrukcie autorom projektu (prípadne aj statikom), metodikom, zhotoviteľom a dohľadom. V rámci prehliadky bude upresnené:

- *zhotovenie fotodokumentácie, prípadných nákresov alebo nálezovej správy*
- *prípadné doplnenie alebo úprava/zmena technického riešenia na základe nových skutočností*
- *rozsah zásahov podľa ich druhu*
- *nutnosť realizácie prieskumov“*

Vopred teda nie je možné určiť rozsahy všetkých potrebných meraní a fázovania postupov - tie vyplynú z aktuálneho stavu pamiatky v čase začiatku prác (resp. počas následných kontrolných dní) a budú riešené čiastkovými zápismi na stavbe (rovnako aj prípadné zmeny, vychádzajúce z nálezov hodnotných konštrukcií alebo nálezov archeologického charakteru).

Keďže objem a počet jednotlivých meraní (sledovanie objektových zmien) nie je možné v tejto chvíli presne určiť a ich potrebu si vyžiada konkrétna situácia, je táto požiadavka globálne zhrnutá v pravidlách pre obnovu historických budov v Charte Icomos, a ich pravdepodobné použitie musí byť brané ako automatická súčasť obnovy monumentálnej kamennej konštrukcie osadenej na skalnom podloží.

V tejto oblasti sa počas realizácie stavby bude postupovať na základe konkrétnych údajov, resp. prác a činností v nadväznosti na zmluvu o dielo, s dodržaním postupov v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní (napr. práce, ktoré verejný obstarávateľ nemohol predvídať v procese prípravy stavby).

Otázka č. 2:

Objekt SO 01- HRAD – vo výkresovej dokumentácii (E_ Dokumentácia a stavebné výkresy/15-0_Uprava terénu z PSP) chýba technická správa. Žiadame o jej doplnenie.

Odpoveď č. 2:

Technická správa bola zverejnená ako súčasť Vysvetlenia SP_03 zo dňa 10.12.2021. ([TS_Sadovky_Hrad_PDSPfinal.pdf](#))

Otázka č. 3:

V technickej správe sa požaduje realizovať rekonštrukčné práce necertifikovanými materiálmi. Žiadame obstarávateľa o doplnenie súťažných podkladov o prehľad necertifikovaných materiálov, s ktorými bude obstarávateľ súhlasiť.

Odpoveď č. 3:

V technickej správe nie je explicitne vyjadrená požiadavka na použitie necertifikovaných materiálov – požadujeme len použitie tradičných materiálov, zodpovedajúcich materiálom, využitým v existujúcich historických konštrukciách hradu (vznik do 19. stor. vrátane). Použitie necertifikovaných materiálov sa však predpokladá a je umožnené zákonom č. 133/2013 Z.z. o stavebných výrobkoch, článok I, § 2, bod 2, najmä písmeno c) - nie je však nevyhnutné, ak zhotoviteľ zaobstará požadované materiály s certifikátom. Pri obnove hradu sa však predpokladá napr. opätovné využitie murovacieho materiálu zo zaniknutých historických konštrukcií a pod., takže medzi necertifikované materiály môžeme počítať najmä murovací materiál, „horúca malta“, ručne kované klince a železné pláty a pod. prvky.

Celkový rozsah necertifikovaných materiálov však nie je možné vopred stanoviť, keďže nevieme, aké materiály navrhnú jednotliví uchádzači v rámci svojich ponúk (napr. existujú aj vrecované odležané hasené vzdušné vápna, používané v rámci trhu EÚ a pod.).

Keďže finálny výber technických riešení a potrebných materiálov bude závisieť aj od zistení na stavbe (vzhľadom na postup formou inkrementálnej metódy /metóda postupných krokov/ v súlade so zásadami minimalizácie intervencií), odvolávame sa na „Všeobecné poznámky“ v rámci Sprievodnej/Súhrnnej technickej správy k projektu RPD ku stavebným objektom SO 01B a SO 01C – Dolný a Stredný hrad; konkrétne pasáž:

„pred započatím akýchkoľvek prác vrátane čistenia bude realizovaná obhliadka celej konštrukcie autorom projektu (prípadne aj statikom), metodikom, zhotoviteľom a dohľadom. V rámci prehliadky bude upresnené:

- *prípadné doplnenie alebo úprava/zmena technického riešenia na základe nových skutočností*
- *rozsah zásahov podľa ich druhu*
- *každý druh výrobku či činnosti bude odsúhlasený na kontrolnom dni stavby“*

V rámci spomenutého, bude verejný obstarávateľ (stavebník) súhlasiť so všetkými materiálmi, spĺňajúcimi požiadavky jednotlivých častí projektu vrátane technických správ (technické a vzhľadové požiadavky), ako aj požiadavky autorského dozoru a schvaľovacích orgánov (v tomto prípade najmä KPÚ Košice).